

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΑΠΟΦΑΣΗ

Προσφυγή αριθ. 31605/14

Εμμανουήλ ΜΑΡΑΓΓΟΥΛΗΣ κατά της Ελλάδας

και άλλες 4 προσφυγές

(βλέπε κατάλογο σε παράρτημα)

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Πρώτο Τμήμα), συνεδριάζοντας στις 11 Ιουλίου 2017, σε επιτροπή αποτελούμενη από τους:

Kristina Pardalos, *Πρόεδρο*

Ksenija Turkovic,

Tim Eicke, *Δικαστές*

και τη Renata Degener, *Αναπληρώτρια Γραμματέα Τμήματος,*

Λαμβανομένων υπόψη των προαναφερομένων προσφυγών, οι οποίες κατατέθηκαν στις ημερομηνίες που αναφέρει ο προσαρτημένος πίνακας,

Λαμβανομένων υπόψη των παρατηρήσεων που υπέβαλλε η καθ'ης η προσφυγή Κυβέρνηση,

Αφού διασκέφθηκε σε συμβούλιο, εκδίδει την παρακάτω απόφαση:

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

1.Ο κατάλογος των προσφευγόντων αποτυπώνεται στον προσαρτημένο πίνακα. Οι προσφεύγοντες εκπροσωπήθηκαν ενώπιον του Δικαστηρίου από τον Κο Ν.Παπαδόπουλο, Δικηγόρο Αθηνών.

2. Η ελληνική Κυβέρνηση («η Κυβέρνηση») εκπροσωπήθηκε από την απεσταλμένη του αντιπροσώπου της, Κα Α. Μαγριππή, Δικαστική Πληρεξούσια του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

3. Στις 12 Οκτωβρίου 2016, οι αιτιάσεις σχετικά με τα άρθρα 6 παρ.1 και 13 της Σύμβασης κοινοποιήθηκαν στην Κυβέρνηση αναφορικά με τη διάρκεια της διαδικασίας ενώπιον των Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών («το Διοικητικό Πρωτοδικείο») και του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών («το

Διοικητικό Εφετείο») και οι προσφυγές κηρύχθηκαν απαράδεκτες κατά τα λοιπά.

Οι συνθήκες της υπό κρίση υπόθεσης

4. Τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης, όπως εκτέθηκαν από τους διαδίκους, μπορούν να συνοψιστούν ως εξής:

5. Στις 30 Δεκεμβρίου 1998, οι προσφεύγοντες, αξιωματικοί του Στρατού, κατέθεσαν ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου κοινή αγωγή κατά του Κράτους, παραπονούμενοι ότι δεν τους χορηγήθηκε προσαύξηση επί αποζημίωσης, η οποία τους οφειλόταν για την συμμετοχή τους σε επιχειρήσεις του Στρατού εκτός έδρας.

6. Η δικάσιμος, αρχικά προσδιορισμένη για τις 9 Φεβρουαρίου 2000, αναβλήθηκε δύο φορές, πρώτα για τις 17 Μαΐου 2000 και στη συνέχεια για τις 11 Οκτωβρίου 2000, ύστερα από αίτηση του δικηγόρου των προσφευγόντων. Διεξήχθη κατά την τελευταία αυτή ημερομηνία.

7. Στις 29 Δεκεμβρίου 2000, το Διοικητικό Πρωτοδικείο απέρριψε την αγωγή των προσφευγόντων (απόφαση αρ.10366/2000).

8. Στις 13 Δεκεμβρίου 2001, οι προσφεύγοντες άσκησαν έφεση κατά της άνω απόφασης.

9. Στις 16 Απριλίου 2003, η δικάσιμος διεξήχθη ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου.

10. Στις 22 Μαΐου 2003, το άνω δικαστήριο ακύρωσε την απόφαση του Διοικητικού Πρωτοδικείου και έκανε δεκτή την αγωγή των προσφευγόντων (απόφαση αρ.2300/2003).

11. Στις 8 Δεκεμβρίου 2003, το Κράτος άσκησε αναίρεση ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

12. Στις 22 Απριλίου 2013, το Συμβούλιο Επικρατείας ακύρωσε την προσβαλλόμενη απόφαση και, αποφαινόμενο επί της ουσίας, έκανε μερικώς δεκτή την αγωγή των προσφευγόντων (απόφαση αρ.1556/2013). Η απόφαση του δικαστηρίου αυτού καθαρογράφηκε και επικυρώθηκε στις 25 Οκτωβρίου 2013.

ΑΙΤΙΑΣΕΙΣ

13. Επικαλούμενοι τα άρθρα 6 παρ.1 και 13 της Σύμβασης, οι προσφεύγοντες παραπονούνται για τη διάρκεια της διαδικασίας ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου και του Διοικητικού Εφετείου καθώς και για την έλλειψη, στο εσωτερικό δίκαιο, σχετικής πραγματικής προσφυγής.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΜΕΡΟΣ**I. ΕΠΙ ΤΗΣ ΣΥΝΕΚΔΙΚΑΣΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ**

14. Λαμβανομένης υπόψη της ομοιότητας των προσφυγών ως προς τα πραγματικά περιστατικά και το πρόβλημα ουσίας που θέτουν, το Δικαστήριο εκτιμά αναγκαίο να τις συνεκδικάσει και αποφασίζει να τις εξετάσει με μία μόνο απόφαση.

II. ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ 6 ΠΑΡ.1 ΚΑΙ 13 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

15. Οι προσφεύγοντες ισχυρίζονται ότι η διάρκεια της διαδικασίας παραβίασε την αρχή της εύλογης διάρκειας και ότι δεν υπάρχει πραγματική προσφυγή στο εσωτερικό δίκαιο που να τους επιτρέπει να παραπονεθούν σχετικά. Επικαλούνται τα άρθρα 6 παρ.1 και 13 της Σύμβασης και τα οικεία εν προκειμένω σκέλη αυτών έχουν ως εξής :

Άρθρο 6 παρ.1

«Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσίς του δικασθή (...) εντός λογικής προθεσμίας υπό (...) δικαστηρίου, (...) το οποίον θα αποφασίση (...) επί των αμφισβητήσεων επί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του αστικής φύσεως (...).»

Άρθρο 13

«Παν πρόσωπον του οποίου τα αναγνωριζόμενα εν τη (...) Συμβάσει δικαιώματα και ελευθερίες παρεβιάσθησαν, έχει το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον εθνικής αρχής, έστω και αν η παραβίασις διεπράχθη υπό προσώπων ενεργούντων εν τη εκτελέσει των δημοσίων καθηκόντων των.»

16. Η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι εν προκειμένω η διάρκεια της διαδικασίας δεν υπήρξε υπερβολική και ότι οι καθυστερήσεις που παρατηρήθηκαν κατά τη διεξαγωγή της πρωτοβάθμιας διαδικασίας

No Φ09222/6313

αποδίδονται στους προσφεύγοντες. Προσθέτει ότι η διαδικασία προχώρησε με σταθερό ρυθμό και ότι καμία περίοδος αδράνειας δεν θα μπορούσε να καταλογισθεί στις αρμόδιες αρχές.

17. Το Δικαστήριο μνημονεύει ότι ο εύλογος χαρακτήρας της διάρκειας μιας διαδικασίας εκτιμάται σύμφωνα με τις συνθήκες της υπόθεσης και αφού ληφθούν υπόψη τα κριτήρια που καθιέρωσε η νομολογία του, συγκεκριμένα η πολυπλοκότητα της υπόθεσης, η συμπεριφορά του προσφεύγοντος και εκείνη των αρμόδιων αρχών καθώς και το διακύβευμα της διαφοράς για τους ενδιαφερόμενους (βλέπε, μεταξύ πολλών άλλων, *Βασίλειος Αθανασίου και λοιποί κατά Ελλάδας*, αρ.50973/08, παρ.26, 21 Δεκεμβρίου 2010).

18. Στην υπό κρίση υπόθεση, το Δικαστήριο σημειώνει ότι η περίοδος που πρέπει να ληφθεί υπόψη ξεκίνησε στις 30 Δεκεμβρίου 1998, ημερομηνία κατά την οποία οι προσφεύγοντες προσέφυγαν στο Διοικητικό Πρωτοδικείο, και έλαβε τέλος στις 22 Μαΐου 2003, ημερομηνία έκδοσης της απόφασης του Διοικητικού Εφετείου. Άρα, η άνω διαδικασία διήρκησε τέσσερα έτη και πέντε μήνες περίπου για δύο βαθμούς δικαιοδοσίας. Ωστόσο το Δικαστήριο εκτιμά ότι οι προσφεύγοντες, οι οποίοι ζήτησαν την αναβολή της δικασίμου ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου δύο φορές, ευθύνονται για καθυστέρηση οκτώ μηνών περίπου (από τις 9 Φεβρουαρίου 2000 έως τις 11 Οκτωβρίου 2000). Επισημαίνει επίσης χρονικό διάστημα ενός έτους περίπου (από τις 29 Δεκεμβρίου 2000, ημερομηνία δημοσίευσης της απόφασης του Διοικητικού Πρωτοδικείου, έως τις 13 Δεκεμβρίου 2001, ημερομηνία κατά την οποία άσκησαν έφεση οι προσφεύγοντες κατά της απόφασης αυτής), το οποίο δεν μπορεί να αποδοθεί στις εσωτερικές αρχές (*Lada και λοιποί κατά Ελλάδας*, αρ.24610/12, παρ.17, 6 Οκτωβρίου 2015). Επιπλέον, δεν σημειώνει αδικαιολόγητες περιόδους αδράνειας ή βραδύτητας κατά τη διάρκεια της επίδικης διαδικασίας που να αποδίδονται στην συμπεριφορά των αρχών αυτών (*Καραμπάτσου κατά Ελλάδας*, αρ.40138/09, παρ.17, 27 Μαρτίου 2012). Σχετικά με το θέμα αυτό, παρατηρεί ότι η πρώτη δικάσιμος ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου ορίστηκε για τις 9 Φεβρουαρίου 2000, ήτοι ένα έτος και λίγο περισσότερο από ένα μήνα μετά την κατάθεση αγωγής στο δικαστήριο αυτό από τους προσφεύγοντες και ότι η απόφαση που εκδόθηκε στη διαδικασία αυτή (απόφαση αρ.10366/2000) δημοσιεύθηκε λιγότερο από

No Φ09222/6313

τρεις μήνες μετά τη δικάσιμο της 11^{ης} Οκτωβρίου 2000. Επιπροσθέτως, το Δικαστήριο σημειώνει ότι η απόφαση του Διοικητικού Εφετείου εκδόθηκε ένα έτος και λίγο περισσότερο από πέντε μήνες μετά την κατάθεση έφεσης στο δικαστήριο αυτό από τους προσφεύγοντες. Το Δικαστήριο θεωρεί ότι τα προαναφερόμενα χρονικά διαστήματα δεν είναι ασύμβατα με την απαίτηση εύλογης διάρκειας του άρθρου 6 παρ.1 της Σύμβασης.

19. Βάσει του συνόλου των στοιχείων που συγκεντρώθηκαν, το Δικαστήριο εκτιμά ότι δεν υπήρξε, εν προκειμένω, υπέρβαση της «εύλογης διάρκειας» με την έννοια του άρθρου 6 παρ.1 της Σύμβασης.

20. Ως εκ τούτου, πρέπει να απορριφθεί η αιτίαση σχετικά με το άρθρο 6 παρ.1 λόγω πρόδηλης έλλειψης βάσης, κατ'εφαρμογή του άρθρου 35 παρ.3 α) και 4 της Σύμβασης.

21. Όσο για την αιτίαση σχετικά με το άρθρο 13 της Σύμβασης, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι η διάταξη αυτή ερμηνεύθηκε ότι απαιτεί προσφυγή στο εσωτερικό δίκαιο μόνο προκειμένου για αιτιάσεις που θεωρούνται υπερασπίσιμες βάσει της Σύμβασης (βλέπε, μεταξύ άλλων, *Boyle και Rice κατά Ηνωμένου Βασιλείου*, 21 Ιουνίου 1988, παρ.52, τεύχος Α αρ.131, και *Ζορμπά κατά Ελλάδας*, αρ.74676/10, 26 Απριλίου 2016, παρ.24).

22. Δεδομένων των προηγούμενων συμπερασμάτων του αναφορικά με την αιτίαση σχετικά με το άρθρο 6 παρ.1, το Δικαστήριο εκτιμά ότι οι προσφεύγοντες δεν έχουν καμία υπερασπίσιμη αιτίαση βάσει του άρθρου 13 της Σύμβασης (*Πάσσαρης κατά Ελλάδας*, αρ.5334/07, 24 Σεπτεμβρίου 2009).

23. Συνεπώς, το Δικαστήριο οδηγείται στο συμπέρασμα ότι η αιτίαση αυτή πρέπει επίσης να απορριφθεί λόγω πρόδηλης έλλειψης βάσης, κατ'εφαρμογή του άρθρου 35 παρ.3^α) και 4 της Σύμβασης.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο, ομόφωνα,

1. Αποφασίζει να συνεκδικάσει τις προσφυγές,
2. Κηρύσσει απαράδεκτες τις προσφυγές.

Συντάχθηκε στη γαλλική γλώσσα και στη συνέχεια κοινοποιήθηκε εγγράφως στις 7 Σεπτεμβρίου 2017.

(υπογραφή)
Renata Degener
Αναπληρώτρια Γραμματέας

(υπογραφή)
Kristina Pardalos
Πρόεδρος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Αρ.	Προσφυγή αρ.	Κατατέθηκε στις	1. Προσφεύγων 2. Ημ/νία γέννησης 3. Τόπος κατοικίας
1.	31605/14	22/04/2014	1. Εμμανουήλ ΜΑΡΑΓΓΟΥΛΗΣ 2. 1964 3. Λάρισα
2.	31612/14	22/04/2014	1. Ευστάθιος ΚΟΚΚΙΝΙΔΗΣ 2. 1969 3. Θεσσαλονίκη
3.	31618/14	22/04/2014	1. Διονύσιος ΚΑΡΑΪΣΚΟΣ 2. 1967 3. Αθήνα
4.	31621/14	22/04/2014	1. Δήμος ΠΑΥΛΙΔΗΣ 2. 1968 3. Θεσσαλονίκη
5.	31749/14	17/04/2014	1. Δημήτριος ΒΑΛΣΑΜΙΔΗΣ 2. 1967 3. Κιλκίς

Ακριβής μετάφραση του συνημμένου εγγράφου σε γαλλική γλώσσα.
Η Μεταφράστρια: Χρ.Παπαζαρκάδα

